

GÖRME ENGELLİ BİREYLERDE DİNİ SOSYALLEŞME ARAÇLARI

The Religious Socialization Agents For Visually Disabled Individuals

DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/tbd.2007.46392>

Gülderen DURNA, Ali COŞKUN

Özet

“Görme Engelli Bireylerde Dini Sosyalleşme” adlı bu makalede, görme engelli bireylerin dini sosyalleşme süreci; araçlar, imkan ve sınırlılıklar açısından değerlendirilmektedir. Toplumun dezavantajlı gruplarından biri olan görme engelli bireyler, çocukluk, ergenlik ve yetişkinlik dönemlerinde dini bir benlik ortaya koymaktadır. Bu dönemlerde engellilik durumunun getirdiği olanak ve kısıtlamalar, görme engelli kişiyi olumlu/olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Ayrıca aile, arkadaş grupları ve kitle iletişim araçlarının dini sosyalleşme sürecinde önemli bir işlev üstlendiği görülmektedir. Teorik bölümde dokümantasyon yönteminden, uygulama bölümünde ise derinlemesine görüşme yönteminden faydalanılmıştır. Araştırma, İstanbul başta olmak üzere Gaziantep, Eskişehir, Adana, Konya, Ankara ve Antalya gibi farklı illerde yaşayan katılımcılarla gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara kartopu örnekleme ulaşılmış olup bu çalışma, amaçlı örnekleme desteklenmiştir. Örneklem grubu, 18-65 yaş arasında 32 erkek, 26 bayan toplam 58 katılımcıdan oluşmaktadır. Sosyalleşme olgusunun engellilik ve din bağlamında analiz edildiği bu çalışma, ülkemizdeki görme engelli bireylere yönelik dini araştırmalara yol gösterecek nitelikte sayılabilir. Bir görme engellinin, dini benliğini nasıl inşa ettiğine dair bir resim çizerken, bu safhada ne gibi sorunlarla karşılaştığı, bu sorunlarla nasıl baş ettiği ve bu sorunların bireyin dini sosyalleşmesini ne yönde etkilediği yansıtılmaktadır. Böylelikle görme engelli bireyler için nitelikli bir dini sosyalleşme sürecinin gerek toplumsal gerekse yasal düzenlemelerle gerçekleştirilmesine bir katkı sunması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler

Görme Engelli Birey, Dini Sosyalleşme, Aile, Arkadaş Grupları, Medya

Abstract

In the study titled “Religious Socialization of the Visually Disabled Individuals,” the process of religious socialization of the visually disabled individuals is evaluated in terms of process, agents, possibilities and limitations. One of the disadvantaged groups in society, the visually disabled manifest a religious self in their childhood, adolescence and adulthood. In these periods, potentials and restrictions resulting from the state of disability may affect the visually disabled positively or negatively. Furthermore; the agents such as family, peer groups and mass media may function remarkably in the process of religious socialization. The effectiveness of these agents may have various meanings. While documentation is used in the theory section, in-depth interview technique is applied in the practice section. The research was carried out with participants from various cities of Turkey such as İstanbul, Antep, Eskişehir, Adana, Konya, Ankara and Antalya. The participants were reached through a snowball sample while the interviews were conducted with a purposive sample. The sample group consists of 32 men and 26 women, 58 individuals in total, in the age group of 18-65. The study, in which the phenomenon of socialization is analyzed in the context of disability and religion, may be considered as a guide for the other religious studies related to the visually disabled in Turkey. While the construction of Muslim self of the visually disabled is portrayed, it is also reflected what kind of problems are dealt with and how these matters affect the religious socialization of the individuals so that it is aimed to contribute for an effective religious socialization of the visually disabled through social and legal regulations.

Keywords

The Visually Disabled Individual, Religious Socialization, Family, Peer Groups, Media

References

Burcu, Esra, Engellilik Sosyolojisi, Ankara: Anı Yayıncılık, 2015.

Cameron, Colin, Sally French-John, Swain, Controversial Issues in a Disabling Society, New York: Open University Press, 2003.

Çoştu, Yakup, Toplumsallaşma Sürecinde Dindarlığı Etkileyen Faktörler: Samsun Örneği, Doktora Tezi, 19 Mayıs Üniversitesi SBE, 2009.

Dodurgalı, Abdurrahman, Ailede Çocuğun Eğitimi, İstanbul: M.Ü İlahiyat Vakfı Yayınları, 1998.

Doğan, Şahin, "Dini Tutumların Oluşmasına Etki Eden Sosyokültürel Faktörler", Toplum Bilimleri Dergisi, Temmuz-Aralık 2010, 4 (8), ss. 107-126.

[Tam metne ulaşmak ve tüm referansları görmek için tıklayın.](#)